

Buka

Pregled

U periodu koji je analiziran za potrebe ovog izveštaja nije došlo do značajnijih promena. Novi Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini još uvek nije usvojen. Iako jedinice lokalnih samouprava po važećem Zakonu imaju obavezu određivanja akustičnih zona, većina njih nije izvršila akustično zoniranje. Zabeležen je delimičan napredak u sprovođenju propisa. Izrađena je prva Strateška karta buke za aglomeraciju Grada Niša, primenom metode CNOSSOS.

Strateški i zakonodavni okvir

Od 2010. godine regulativa u oblasti zaštite od buke u Republici Srbiji (Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini²⁴³, Uredba o indikatorima buke, graničnim vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini²⁴⁴, Pravilnik o metodologiji izrade akcionih planova²⁴⁵ i Pravilnik o sadržini i metodama izrade strateških karata buke i načinu njihovog prikazivanja javnosti²⁴⁶) je delimično usklađena s regulativom koja je na snazi u zemljama Evropske unije u ovoj oblasti. Potpuna implementacija Direktive 2002/49/EC je predviđena do kraja 2021. godine. To podrazumeva izradu strateških karata buke i akcionih planova za pet aglomeracija (Beograd, Novi Sad, Niš, Kragujevac i Subotica), puteve, železnicu i aerodrom Beograd.²⁴⁷

Predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini, koji bi trebalo da sadrži promene nadležnosti, nove metode procene indikatora, mehanizme izveštavanja, uvođenje principa „zagađivač plaća“, kao i rokove za usaglašavanje sa obavezama, određene Direktivom 2002/49/EC kao i obavezu primene jedinstvene metode proračuna nivoa buke za celo područje EU – CNOSSOS (Direktiva 2015/996), nije donet iako je bilo planirano.²⁴⁸

---

243 „Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 36/09, 88/10.

244 „Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 75/2010.

245 „Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 72/10.

246 „Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 80/10.

247 https://www.mei.gov.rs/upload/documents/nacionalna_dokumenta/npaa/npaa_2018_2021.pdf

248 http://www.gs.gov.rs/doc/PLAN_RADA_VLADE_2019.pdf i https://www.srbija.gov.rs/extfile/sr/370541/plan-rada-vlade-srbije-za-2020_cyr.pdf

Sprovođenje propisa

U periodu između marta 2019. godine i februara 2020. godine, na osnovu dostupnih podataka, zabeležen je delimičan napredak u ovoj oblasti. Izrađena je prva Strateška karta buke za aglomeraciju Grada Niša²⁴⁹, primenom metode CNOSSOS. Iskustvo stečeno prilikom izrade Strateške karte buke za aglomeraciju Grada Niša, planirano je da se iskoristi za izradu svih predviđenih karata i planova. Pored toga, „Infrastruktura železnice Srbije a.d.” u oktobru 2018. godine donela je Odluku o dodeli Ugovora za javnu nabavku male vrednosti (usluge) – merenje buke u životnoj sredini i izradi strateških mapa buke²⁵⁰, primenom metode CNOSSOS, za železničke pruge kod kojih je godišnji obim saobraćaja veći od 30.000 vozova godišnje, odnosno za tri železničke pruge u ukupnoj dužini od 25,879 km. Predviđeni rok za izvršenje usluge je bio 120 kalendarskih dana, od dana zaključenja Ugovora.²⁵¹ Na osnovu desk istraživanja nije moguće utvrditi da li su izrađene strateške mape buke za železničke pruge.

U Republici Srbiji su definisane granične vrednosti indikatora buke za određene akustičke zone. Određivanje akustičkih zona vrši jedinica lokalne samouprave u zavisnosti od namene prostora. Iako određivanje akustičkih zona predstavlja zakonsku obavezu za jedinice lokalne samouprave, samo manji broj njih je izvršio akustičko zoniranje. Ne postoji objedinjen/centralizovan sistem stanica za monitoring buke, već svaka jedinica lokalne samouprave određuje broj mernih mesta i dinamiku merenja, te je nemoguće izvršiti sistematizaciju podataka o nivoima buke.²⁵²

---

249 <http://zivotnasredina.co.rs/fajlovi/banners/Elaborat%20CNOSSOS.docx>

250 http://infrazs.rs/nabavke/odu_jnmv_1002018.pdf

251 http://infrazs.rs/nabavke/kd_jnmv_1002018.pdf

252 https://www.srbija.gov.rs/extfile/sr/393563/strategija-urbanog-razvoja-do-2030_0159-cyr.zip

Finansiranje

Sredstva za izradu Strateške karte buke aglomeracije Grada Niša su delimično obezbeđena iz IPA projekta. Pored toga, predviđeno je da se iz IPA projekta obezbede sredstva za izradu ostalih strateških karata buke i akcionih planova.²⁵³

---

253 http://www.mei.gov.rs/upload/documents/nacionalna_dokumenta/npaa/npaa_2018_2021.pdf

Preporuke

Strateški i zakonodavni okvir

1. U potpunosti usaglasiti Zakon i podzakonske akte s Direktivom 2002/49/ EC.
2. Uvesti jedinstvene metode proračuna nivoa buke shodno Direktivi 2015/996 (CNOSSOS).
3. Usvojiti novi Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini.

Sprovođenje propisa

4. Započeti sa izradom strateških karata buke i akcionih planova za ostale četiri aglomeracije (Beograd, Novi Sad, Kragujevac i Subotica), kao i za Aerodrom „Nikola Tesla“.
5. Raditi na obuci kadrova za oblast zaštita od buke (naročito na lokalnom nivou).
6. Uvesti 24-časovni kontinualni monitoring buke i učiniti podatke dostupnim kroz objedinjeni prikaz automatskog monitoringa buke.
7. Izvršiti akustičko zoniranje svih jedinica lokalne samouprave.
8. Uraditi procenu štetnih efekata buke na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Finansiranje:

9. Obezbediti sredstva za realizaciju planova (i obaveza) u oblasti zaštite od buke.

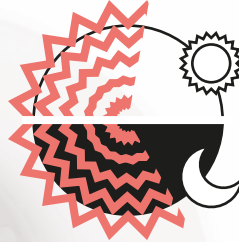

NIVO KOMUNALNE BUKE U BEOGRADU U 2018. GODINI

STAMBENA ZONA

dozvoljeni nivo
Dan: 55 dB(A),
Noć: 45 dB(A)

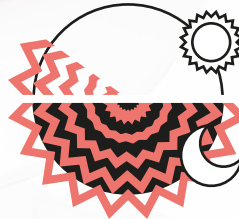
Viši od dozvoljenog

Dan: na pet od devet lokacija
Noć: na šest od devet lokacija

GRADSKI CENTAR

dozvoljeni nivo
Dan: 65 dB(A),
Noć: 55 dB(A)

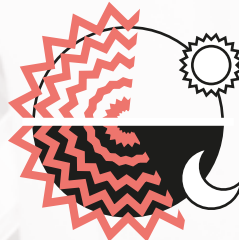
Viši od dozvoljenog

Dan: na jednoj od pet lokacija
Noć: na pet od pet lokacija

PROMETNE SAOBRAĆAJNICE

dozvoljeni nivo
Dan: 65 dB(A),
Noć: 55 dB(A)

Viši od dozvoljenog

Dan: na osam od 15 lokacija
Noć: na 10 od 15 lokacija

Izvor: Statistički godišnjak Beograda, 2018.

